

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Alperne

Citation: Baggesen, Jens: "Alperne", i Baggesen, Jens: *Riimbreve og poetiske Epistler. 1. Samling, 1784-1808. - 1890, 1889-1903*, s. 33. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen02val-shoot-workid60396/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: *Riimbreve og poetiske Epistler. 1. Samling, 1784-1808. - 1890*

Alpernes.

Til Pram.

1789.

Bern.

Saa kom jeg da til Schweiz? — Saa lod mig
Skibeften stige

Til denne mine Sværmerers Top?
Saa kom jeg da med ganske Siæl og Krop
Til Alpernes — til Friheds Rige?
Hvad dansk Poet har gjort et saa poetisk Hop? —
Ja, fryd dig, elste Pram! Din Baggesen har rundet
Det fiendne Lød i Eivets Lotterie,
Den største Skat, ham nogetid blev fundet
I Drenne, Druffenskab og Poesie!
O! saae du Solen, ham er her oprundet —
En Straale blot deraf! O! stod du her
Paa Spidsen af Naturens Himmelsige,
Isteden for paa Trappestrimlet der,
Hvis Heide mod min Heide netop er,
Hvad Cancelliet er mod Himmeriges Rige!

Hvorledes skal jeg sende dig et Gran,
En — blot en flis — en lillebitte Strimmel
Uf min fortrylleses udstrakte Himmel,
I et elendigt menneskeligt Brev,
Ja selv i Vers, som dem, jeg hidtil skrev?

3

Hvad om jeg, i min Alpeglaedes Svimmel,
Udgjød mit fulde Hjertes Kaserie
I en pindarisk-Klopstoksk-evaldsk Dde —
I meer end menneskelig Poesie —
I dette Sprog, som hidindtil jeg troede
For høit — og som dog Mufens, der rode
I Kioldren af det Huus, hvor Evald boede,
Trods underjordisk Lavhed, piber i?
Hvad om jeg viiste dig, og dem, og hele Verden —
(Min Verden nemlig — hvor du er, der er den)
I en Matroskavai af gammelt jydsk,
Med skotske Lapper i, silknappet paa sin tydsk,
At ogsaa jeg, saa got som nogen anden,
Kan, naar jeg vil, i Vers gaae fra forstanden.

Velan, min Pram! lad see, hvad jeg formaer!
Jeg gaar! —
Hvad gaar? nei! løbe vil jeg, rende, flyve
Langt bort fra denne gamle Læremoer,
Som har paa Bagen alt de fyrretøve:
Som byder os, at veie høert et Ord,
Og holde varig Huus med Grammatiken —
Som peger os bestandig paa Logiken —
Og vil med diævelsk Magt, trods alle Vi,
At der skal være Sands og Mæning i
Vor kristelige danske Poesie!
Jeg længe nok, af Ungeft for Critiken,
Hvorned hun paa barbarisk Viis
Gav af og til min Digter rumpe Riis,
Ublød den vrangne Heg. Men nu farvel, Moertille!
Jeg ikke meer i Ledebaand vil gaar;
Jeg følge vil engang min egen Grille!
Min Digteraand i Schweiz sit Byer paa.

Kom, du, som slagrer hist, lig een af Anholts Maager,
 I Sneefog over det canadiske Hav,
 Svæbt i et Slør af Ossianiske Taager,
 Hen over Sprogets Skiar i Tanfens Grav!
 Du Nisjers, Lygtemænds, og hines Muse,
 Som hyle, tude, iordne, storme, bruse,
 Saa høit, at hundred Mile fra mit Hiem
 Mit Øre dirrer ved at høre dem,
 Kom, brøl, med Stemmen af en finlandsk Torden,
 Min Sang fra Sydens Himmeltop mod Norden!
 Skrig ud min Glædes Alpeharmonie —
 At hver maa tilstaae, saligen bedøvet,
 Og, som jeg selv, al Sind og Sands berøvet:
 „Det kan man kalde lyrisk Poesie!“

O Schweiz! o Jordens høie Himmelpynt!
 Hvor Dovrefjelde synke ned, som Tuer!
 Og Diet i en evig Svimmel stuer,
 Hvor Verden ender, og hvor Verden har begyndt!
 Hvor Solen i sin Gang mig synes glide
 Hen over Skuldren, Maanen ved min Side!
 Hvor Jorden vild og splitternagen staaer,
 Som om dens Skabelse var først begyndt i Gaar!
 Hvor magelig jeg ned fra sammes Isle
 Kan, om jeg vil, paa hele Verden p****,
 Mens jeg berører Stjerner med mit Haar!

Ha! Heidel — Hævet over alle Toppe,
 Høit over Ilodens suante Land og Hav,
 forklaret, henrykt, svimler jeg heroppe,
 Som en Opstanden over Eivets Grav!
 O Himmelluft, som om mit Hoved suuser!
 O Delslyst, som min hele Stæel beruuser!
 O Svælg af Salighed, som her jeg drukner il
 Et Dødeliges fryd, multiplicært med ni

3*

(Jeg mener den, et Digterherte huser,
 Befat af jer, uødelige Muser!),
 Er Engles Ruus — er Guders Kaserie —
 At ligne med den følelse, som hæver
 Mig her til lyrisk Flugt? — Ha! du, som svæver
 Høit over Sirius, som Verden er for snever,
 Navnløse, glædedrukne Sværmerie!
 Hvad Sprog har nok af D'er og af Ha'er
 Til i en værdig Hymneharmonie
 At tone dine frydshallelujaer? —

U! intet! intet! — og for denne Gang,
 Af frygt for i min Flugt at daie,
 Hvis Odens Næb og Vinger fik en Hale,
 Jeg ender pludselig min Sang.

O du, min Pram! hvis Raad saa tidt mig ledte
 Derhjemme, naar jeg Penne bed, og fredte
 for Rim til O! til U! til Hu! og Ha!
 Smag dette lille forsøg i det Høie;
 Og kan du meer af sammeslags fordsøie,
 Saa viid, at der er meer, hvor det kom fra!
 Men sig mig, som en ærlig Ven og Broder,
 Om jeg dig synes skabt til Latter eller Graad?
 Til Digtertræmast eller Digterbaad?
 Til lave Fabler eller høie Oder?
 Mig synes selv, oprigtig talt
 (Erdisfjændt jeg her i Schweiz er konnnet lidt af lave),
 Kun lidet om min høie Digtergave,
 Og at jeg ikke gjorde galt,
 Om jeg besæden holdt mig til det Lave.